

Skötselplan för Lömbackpojkanes naturreservat i Leksands kommun

LEKSANDS
KOMMUN

Innehåll

Skötselplan för Lömbackpojkanes naturreservat

Beskrivning av reservatet	3
Administrativ data	3
Geovetenskap	3
Biologi	3
Vegetation och flora	3
Skogstillstånd	3
Fauna	3
Kulturrehistoria	4
Jakt och övrigt friluftsliv	4
Infrastruktur	4
Källförteckning	4
Plandel	4
Syfte med reservatet	4
Prioritering mellan bevarandevärden	5
Skötselområden med bevarandemål och åtgärder	5
Skötselområde 1, Skvattramtallskogen	5
Skötselområde 2, Friluftsliv och anläggningar	6
Dokumentation och uppföljning	6
Sammanfattning och prioritering av planerade skötsel- åtgärder	6

Beskrivning av reservatet

Administrativa data

Objektnamn	Lômbackpojkanes NR
Län	Dalarna
Kommun	Leksand
NVR id	206 54 42
Förvaltare	Leksands kommun
<i>Markslag</i>	
Skvattramtallskog	6,3 ha
Myr	1 ha
Total areal	7,3 ha
Anordningar	Naturreservatsskylt Bänk

Geovetenskap

Bergarten i området består av granit, granodiorit, syenitoid, kvartsmonzodiorit och metamorfa ekvivalenter (1,8 miljarder år). Jordarten består av morän.

Biologi

Skogen utgörs till största del av skvattramtallskog med stort inslag av gamla knotiga tallar och visst inslag av död ved. Björk och gran förekommer sparsamt. I området är det rena myrar och områden som är något mitt emellan skvattramtallskog och myr. Det förekommer även några torrare områden med gles tallskog och risvegetation.

Vegetation och flora

Skvattram med inslag av odon dominerar i stora delar av området och på myrarna växer framförallt vitmossor och tuvull. I de torrare talldominerade delarna täcker mest ris som lingon och blåbär marken.

Skogstillstånd

Skogen är skiktad och med stort inslag av gamla, krokiga och för platsen grova tallar. De senaste 75 åren har kanske enstaka gagnvirke plockats ut men i övrigt har skogen främst fått sköta sig själv och utvecklas fritt. Det förekommer enstaka gamla tallstubbar och längre tillbaka har det brunnit för det finns någon enda brandstubbe i området.

Fauna

Faunan är inte närmare undersökt i området.

Kulturhistoria

I området har torvtäkt för husbehov bedrivits in på 1950-talet. I äldre flygbilder framgår skuggor av hässjor på myren och det finns dokumenterat i byboken om Olsnäs. Idag syns fördjupningar på några platser ute på myren.

Jakt och övrigt friluftsliv

Vilka arter som får jagas regleras inte i föreskrifterna, endast detaljer i hur jakten får utövas finns i föreskrifterna. Området ingår i Olsnäs viltvårdsområde.

Reservatet är beläget på Digernäsudden, långt från större samhällen och byar. Det finns heller inte många fritidshus just i närheten. Närmaste ställe är Olsnäs som är en blandby med gamla fäbodstugor, nyare fritidshus och även några åretrunt-boende. Grusvägen som leder intill reservatets östra sida gör att området är lättillgängligt året om. En enkel naturstig ska märkas ut genom en liten del av området. I övrigt får besökare finna sin egen väg genom reservatet. Det relativt avskilda läget på en udde ut i Siljan kan ge en upplevelse av vildmark, tystnad och mörker.

Infrastruktur

En skogsbilväg som är öppen året om leder intill reservatets östra gräns. Vägen ingår i gemensamhetsanläggning, Hjulbäck GA:4

Källförteckning

Skogsstyrelsen 2025. Information om nyckelbiotop

www.skogsstyrelsen.se/skogens-parlor/Nyckelbiotop/?objektid=2964642

Olsnäs: fäboden vid Siljans strand, Olsnäs samfällighetsförening

Plandel

Syfte med naturreservatet

Syftet med reservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Den gamla naturskogsartade skogen där påverkan från skogsbruk har varit begränsad de senaste 50 åren ska bevaras.

Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald tillgodose behov av områden för friluftslivet genom att stödja allmänhetens möjligheter till friluftsliv och naturupplevelser samt studier av kulturhistoriska objekt.

Syftet ska uppnås genom att:

- *Områdets skyddsvärda naturmiljöer bevaras och lämnas i huvudsak för fri utveckling genom föreskrifter som förhindrar skogsbruk och annan exploatering.*

- *Ge möjlighet till att skapa, utveckla och förstärka naturvärden genom att på mekanisk väg skapa variation i beståndsstruktur, veteranisering av träd (medvetet skada yngre träd för att skapa strukturer och miljöer som normalt bildas på mycket äldre träd) och skapa död ved.*
- *Allmänheten informeras om reservatet och de kulturhistoriska lämningarna.*
- *Områdets kvaliteter för friluftslivet och besökarnas upplevelse av stillhet och orördhet säkerställs.*

Prioritering mellan bevarandevärden

Reservatet har höga skogliga naturvärden som i framtiden kan bli ovärderliga för friluftslivet och naturturism. Skulle konflikter om vilket värde som ska prioriteras främst uppstå inom reservatet prioriteras naturvärdet först i hela området.

Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Naturreservatet indelas i två skötselområden, se bilaga 3.

1. Skvattramtallskogen
2. Friluftsliv och anläggningar

Skötselområde 1: Skvattramtallskogen

Beskrivning

Området består av fuktig mark, ca 6,3 ha skvattramtallskog, 1 ha myr. I några mindre områden är det torrare och där växer mer ris som blåbär och lingon och träden är högre. Tallen är det totalt dominerande trädslaget. Det finns många gamla, knotiga och för området grova tallar och en del död ved i olika dimensioner. Skvattramtallskogen är helt dominerande och övergår i myr på några platser.

Bevarandemål

Målet för skogen är att bevara och förstärka naturskogskaraktären och gamla tallar. Träden får åldras och dö naturligt, luckor skapas och ger utrymme för nya träd. Målet för skogen är också, att man utöver fri utveckling, på mekanisk väg kan skapa naturvärden för en mer varierad och strukturiert skog.

Skötselåtgärder

Hela området lämnas i huvudsak för fri utveckling. För att ytterligare skapa variation och ge förutsättningar för den biologiska mångfalden får man på

mekanisk väg skapa naturvärden som död ved, kådimpregnerade träd, luckor och solbelysta lövträd samt reducering av gran.

Skötselområde 2: Friluftsliv och anläggningar

Beskrivning

En naturstig ska märkas upp genom en mindre del av området och på lämplig plats placeras en enkel träbänk. Längs reservatets östra sida leder en skogsbilväg och där kan en entré/p-plats anläggas där även en informationsskylt placeras.

Bevarandemål

Reservatsskylt som informerar om vilka föreskrifter som gäller i området. Information om områdets natur- och kulturmiljövärden. En märkt naturstig genom delar av området. En skyltad P-plats.

Skötselåtgärder

Reservatsskylt med karta och information om natur- och kulturvärden i området ska tas fram och sättas upp vid entrén till området. Naturstigen ska märkas och en bänk placeras ut. Mindre informationsskyltar som beskriver kulturhistoriska objekt kan sättas upp intill någon av torvtäktsgröpparna.

Dokumentation och uppföljning

Kommunen ansvarar för att dokumentera tillsynsarbetet samt alla underhållsåtgärder.

Revidering av skötselplan

Skötselplanen gäller tills vidare och revideras då uppföljningen indikerar att behov finns, eller om skötselplanen i övrigt är inaktuell.

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Prio	Åtgärd	Var	Frekvens
1	Uppmärkning av reservatsgräns	Se karta	Engångsåtgärd, underhåll vid behov
1	Uppsättning och underhåll av informationsskylt/ar	Se karta	Engångsåtgärd, underhåll vid behov
1	Se över naturstigen och övriga anordningar		Årligen
2	Webbplats		Engångsåtgärd, underhåll vid behov